

Fiskeri- og kystdepartementet
Boks 8118 Dep

0032 OSLO

Saksbehandler: Håvard Holder
Telefon: 55 23 83 34
Seksjon: Fartøy- og deltakerseksjonen
Vår referanse: 07/9088
Vår dato: 10.08.2007

HØRINGSUTTALELSE - BEHANDLING AV FISKETILLATELSER VED KONKURS, TVANGSSALG M.V.

1. INNLEDNING

Vi viser til Fiskeri- og kystdepartementets høringsnotat av 22. mai 2007 vedrørende "Behandling av fisketillatelser ved tvangssalg, konkurs m.v. med høringsfrist 10. august 2007.

Formålet med høringsnotatet er å forskriftsfeste forvaltningspraksis i tilknytning til utskiftning av fartøy i tvangssalgssituasjoner og konkurs, og samtidig gi regler for drift av fiskefartøy i noen tilgrensede situasjoner.

Fiskeridirektoratet er positive til at departementet foreslår forskriftsfesting av en praksis som har vært vanskelig tilgjengelig for næringsutøvere, forvaltning og andre.

2. GENERELLE MERKNADER

Når det gjelder kravene om at orientering fra panthaver skal legges ved søknaden så er praksis noe sprikende. Ordningen som rådende instruks og forslaget legger opp til, er at fiskerimyndighetene skal orientere panthaver om at eier har søkt om noe som reduserer driftsgrunnlaget til det pantsatte fartøy, hvis eier av fartøyet ikke har lagt frem erklæring.

I praksis fungerer det ofte slik at søker orienteres om at erklæring fra panthaver mangler og at søknaden stilles i bero inntil videre. I de kurante tilfellene tar eier kontakt med panthaver som avgir slik erklæring og søknaden anses klar for behandling når vi mottar denne. Ulempen med denne ordningen er de tilfellene som oppstår hvis panthaver ikke vil samarbeide med å avgi en slik erklæring. I disse tilfellene må panthaver da tilskrives og saksbehandlingen uansett utsettes i inntil 4 uker.

Det er imidlertid denne ordningen som har utviklet seg til å bli den rådende i praksis, siden de aller fleste tilfellene er kurante. Søker kjenner kanskje ikke til kravet om erklæring fra panthaver eller har ikke lagt denne ved søknaden ved en forglemmelse. I disse tilfellene får direktoratet erklæring fra panthaver som regel kort tid etter at søker varsles om dette.

Fiskeridirektoratet mener det bør være rom for videreføring av en slik saksbehandling til tross for den formelle saksbehandlingsregel som foreslås fastsatt om at det er panthaver som skal varsles når eier av fartøyet søker, med dertil utsatt saksbehandling i inntil 4 uker.

Det er her grunn til å understreke at ansvaret for søknadens innhold i første hånd hviler på søker, ikke direktoratet.

Skjæringstidspunktet for når søknad om utskiftning ikke lenger innvilges vil i henhold til høringsnotatet side 11 være det øyeblikk tvangssalgssbegjæring er tatt til følge og for konkurs i det øyeblikk konkursbegjæring er tatt til følge.

Dette innebærer at de tilfeller hvor fiskerimyndighetene blir oppmerksom på at det er begjært tvangssalg på fartøy eller at eier er begjært konkurs, så skal dette ikke påvirke saksbehandlingen når søknad mottas for behandling. Forutsetningen her er at retten ikke har tatt stilling til begjæringen. Panthaver kan dermed ikke sitte på gjerdet når vedkommende blir klar over at eieren søker om utskiftning på fartøyet. Vedkommende må ta skritt for å sikre pantet sitt. I hvilken grad dette er tilstrekkelig til å ivareta hensynet til finansiering av fiskeflåten som er det bærende hensynet her, kan eventuelt evalueres etter at ordningen har fått virke en tid.

3. MERKNADER TIL FORSKRIFTSTEKSTEN

Til forskriftsteksten § 2

I første ledd fremgår det at alle søknader som får ”betydning for fartøyets driftsgrunnlag” omfattes. Formuleringen er ny i forhold til instruksene som gjelder på dette området og den har en generell karakter i stedet for at de enkelte situasjoner spesifikt nevnes. Den valgte formulering medfører strengt tatt at også søknader hvor fartøyet tilføres kvoter, deltakeradganger eller spesielle tillatelser omfattes. Hvis det velges en generell regulering som skal være fleksibel i forhold til nye kvoteordninger mv som innføres, kan det likevel velges en formulering som avgrenser til situasjoner som reduserer driftsgrunnlaget til det pantsatte fartøyet.

Vi foreslår derfor at første ledd får følgende formulering:

”Panthaver i fiskefartøy skal være orientert ved alle typer søknader som *reduserer* fartøyets driftsgrunnlag.”

Til forskriftsteksten § 3

I første punktum er det kommet inn alternativet ”salg for fortsatt drift” uten at direktoratet kan se begrunnelsen for dette. Snarere tvert om er begrunnelsen for den innskrenkende adgang til å få en søknad om utskiftning innvilget, at fartøyet i konkurs og tvangssalgssituasjoner kun kan selges for fortsatt drift og beholde kvotegrunnlag når det selges. Det er situasjonen hvor driftsgrunnlaget søkes overført til nytt fartøy en vil unngå med denne praksisen. Derfor innvilges søknader om salg av fartøy for fortsatt drift, mens søknader om utskiftning her avslås. Formålet med ordningen er at fartøy og kvotegrunnlag/driftsgrunnlag ikke skiller lag.

I forlengelsen av dette kan derfor søknader som innebærer en reduksjon i fartøyets driftsgrunnlag (jf våre kommentarer til § 2 over) inntas i stedet for ”salg for fortsatt drift”.

Pantekreditor har større behov for å verne seg mot disse tilfellene, jf tilfellet for strukturvotesøknader som var opphavet til instruksene om at pantehaver skulle være orientert.

I forbindelse med at midlertidig forføyning med et forbud for søker om å søke om utskiftning er foreslått inntatt som avslagsgrunn, vil vi også stille spørsmål ved om det kan være tilsvarende behov for om arrest etter tvangsfullbyrdelsesloven kapittel 14 også bør tas med.

Til forskriftsteksten § 4

Uttrykket ”tiltredelse av” panterett/panteengasjement benyttes for å beskrive et valg som panthaver har. Vi vil peke på at formuleringen ”tiltredelse av pantet” ikke har noe klart meningsinnhold i lovens forstand. Vi er av den oppfatning at det er mer hensiktsmessig å benytte seg av tvangsfullbyrdelseslovens terminologi hvor det for realregistrerte formuesgoder (jf tvangsfullbyrdelsesloven kapittel 11) kan gjennomføres tvangsdekning gjennom tvangssalg og tvangsbruk.

Vi foreslår videre at det i § 4 første ledd annet punktum inntas at det er panthaver som gis midlertidig ervervstillatelse og dermed får følgende ordlyd:

” Etter at Fiskeridirektoratet har mottatt slik melding gis *panthaver* midlertidig ervervstillatelse og konsesjon eller deltakeradgang i inntil tre måneder.”

Bestemmelsen harmonerer da med § 5 hvor det er inntatt at det er konkursboet som gis midlertidig ervervstillatelse.

Videre har vi følgende kommentar til både § 4 annet ledd og 5 annet ledd vedrørende forlengelse av midlertidig ervervstillatelse. Det er ønskelig med en avklaring mht hva som skal til for at fiskerimyndighetene kan eller skal fornye en midlertidig ervervstillatelse i henhold til forslaget til forskrift § 4 annet ledd og § 5 annet ledd.

Det fremgår av høringsnotatets side 10 at melding om forlengelse etter henholdsvis forskriftens § 4 annet ledd og § 5 annet ledd krever at det er nødvendig på bakgrunn av ”særlige grunner”. Dette er en annen formulering enn ordlyden i bestemmelsene, hvor det fremgår at ”situasjonen i markedet eller næringen” alene skal kunne begrunne forlengelse.

Situasjonen i markedet eller i næringen synes uten videre å kvalifisere som en ”særlig grunn”, jf at også ”andre særlige grunner” i henhold til forslagets ordlyd kan forekomme.

Hva som nærmere kreves av situasjonen i markedet eller i næringen eller av andre særlige grunner for forlengelse er ikke forsøkt nærmere presisert. Vi antar uten videre at en ”særlig grunn” vil være tilstrekkelig for forlengelse, og at generelle forhold i markedet eller næringen vil kunne være en slik særlig grunn, selv om den rammer næringen eller markedet generelt slik at enhver kan påberope seg forholdet.

Med et slikt utgangspunktet er det grunn til å anta at det ikke er meningen at det skal kreves mye for å kunne begrunne en forlengelse, jf hensynet til kredittgivning til fiskenæringen.

Overføring til fordel for en eller flere panthavere etter kkl § 117 c (abandonering til panthaver): Det kan også reises spørsmål til om forslaget §§ 4 og 5 bør utvides til også å gjelde ved overføring til panthaver jf høringsnotatets side 4-5. For eksempel kan et tillegg til forskriftsforslagets § 4 og/eller § 5 lyde slik:

”Det samme gjelder ved overføring til fordel for en eller flere panthavere.”

Dette vil da sikre at overføring til fordel for panthaver reguleres likt med tvangssalgssituasjonen jf. uttalelser inntatt i Ot.prp. nr. 67 (1997-98) side 46-47.

Til forskriftsteksten § 5

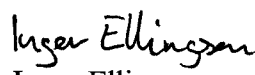
Første ledd første punktum følger av konkursretten, og det kan derfor stilles spørsmål ved om regelen i det hele tatt bør inntas i forskriften. Virkningen om konkursboets inntreden i debitors rettigheter og plikter ved konkursåpning er omtalt i forarbeidene til deltakerloven (høringsnotatet side 4 nederste avsnitt). Hvis regelen skal være med bør det eventuelt tas med en henvisning til konkursretten. For eksempel:

”Etter konkursretten trer konkursboet inn i debitors rettigheter og plikter ved åpning av konkurs.”

Vi vil til slutt spørre om det er hensiktsmessig å ha to paragrafer som hver for seg regulerer tvangssalgssituasjonen og konkurssituasjonen eller om §§ 4 og 5 i stedet kan slås sammen til en bestemmelse all den tid de er svært like. Kun med hensyn til varighet av fornyede midlertidig ervervstillatelser ser de ut til å være forskjellige.

Med hilsen

Håvard Holder
fungerende seksjonssjef

Inger Ellingsen
førstekonsulent